

paa, men henviist til et personligt Tillæg. Jeg troer nu, at det havde været rigtigt, at ordne Sagen paa denne Maade; jeg giver Folkethinget Ret i, at, da det Hele, der skulde ændres, var indskrænket til 4 enkelte Docenter, saa skulde man have ordnet dette personligt; men enten det nu har været en vis krænkelse af Respekt for de Betskommende, der har gjort, at de ikke vilde gaae ind derpaa, eller hvad der ellers har været Aarsag til, at et saadant Forslag ikke er fremkommet, saa skal jeg ikke opholde mig derved. Jeg skal heller ikke tale om den polytekniske Lærestanstalt, men jeg vil gaae over til de lærde Skoler, hvis Læreres Stilling ligger mig meget paa Hjerte, men hvori jeg selv isvrigt naturligtvis er aldeles uinteresseret. Til dette Afsnit maa jeg gjøre et Par Bemærkninger, dels ved et Punkt, der blev berørt af den ærede Minister, dels ved et andet Punkt, og jeg vil tage det sidste først.

Det gjør mig nemlig særdeles ondt, at medens Universitetslærerne der i det Hele ere gunstigere stillede end Lærerne ved de lærde Skoler, i Et og Alt have beholdt de samme Vilkaar, som ere givne dem ved Loven af 1858, saa er der ved den foreliggende Lov i Gjennemsnit foretaget en meget betydelig Nedsættelse for Lærerne ved de lærde Skoler.

Dette er skeet paa to Maader, for det Første derved, at det er bestemt i Loven, som den nu foreligger, at enhver Adjunkt skal være konstitueret i 6 Aar. Hidtil har enhver Adjunkt været konstitueret i eet Aar, der jo er en Prøvetid, som der jo ikke kan siges Noget til, men en Konstitution af 6 Aar forekommer mig i og for sig at være for lang. Er det virkelig Meningen at anstille en Prøve, saa maa denne kunne anstilles i kortere Tid, i det Ringeste i tre Aar; thi i denne Tid maa man dog kunne komme til Kundskab, om en Mand er skikket til at være Adjunkt eller ikke. Men jeg skal ogsaa fremhæve, at der herved skeer en virkelig Forringelse i vedkommende Læreres Aar; naaget nemlig deres Løn isvrigt bliver usforandret, saa medfører det, at de i de sex Aar mangle Pensionsret. Hvis der altsaa paakom en Lærer en Sygdom eller Sligt, saa han maatte gaae af, saa havde han maaskee slet ikke opnaaet en Pensionsret; i alt

faald vilde den begyndende saa meget desto senere, saa at den Pensionsret, han ellers vilde have opnaaet efter 30 Aars Tjeneste, vilde han nu først opnaa efter 36 Aars Tjeneste. Dette er det Ene; men der var ved den forrige Lov en i sin Form — det indrømmer jeg — uheldig Bestemmelse, som jeg selv stadig har bekæmpet, og som jeg ogsaa har raadet Ministeren til at see at faae forandret ved denne Revision, idet der nemlig var tillagt Lærerne ved de lærde Skoler en vis Andeel i Skolepengene, bestemt efter Discipelantallets Maximum. Jeg skal, just fordi jeg ikke troer, at vi denne Gang komme til et Resultat, og fordi det i alt Fald vilde høre til en anden Behandling, ikke gaae videre ind derpaa; men der berøves ved denne Bestemmelses Fortsættelse de lærde Skolers Lærere en Indtægt af ca. 5,000 Rb. aarlig. Hvis jeg ikke feiler, beløber det sig dertil. (Kirke- og Underviisningsministeren: 9,000 Rb.!) Jeg troer ikke, det er saameget; men derved skal jeg ikke opholde mig. Dette Beløb var nu fordeelt paa en uheldig Maade; jeg troer, at Lærerne selv erkjendte det. Ministeriet havde i det oprindelige Lovudkast foreslaaet en anden Form, og jeg nægter ikke, at jeg heller ikke kunde tiltræde Ministeriets Forslag. Ministeriet havde ønsket at have en tilsvarende Sum disponibel til Gratifikationer eller Godtgjørelser i en vis Form, og jeg kan let begribe, at det har vaakt Anstød, ligesom jeg heller ikke selv kunde finde det ønskeligt; thi jeg er meget imod ethvert Gratialesystem. Men Resultatet af det Hele er, at man uden Videre har strøget denne Sum, vel ikke for de Lærere, der nu ere ansatte, men for Lærerpersonalet i dets Heelhed; dets Aar ere for Fremtiden forringede med en Sum, der idetmindste vil udgjøre en 6—7 pCt. af hele Lønnen. Det gjør mig ondt, at det er skeet ligeoverfor en Embedsklasse, der virkelig i det Hele ikke er meget rundeligt lønnet, og det gjør mig just ondt, naar jeg sammenligner den Klasse med den, hvortil jeg selv hører, og som har beholdt sine Vilkaar. Dette var det ene Punkt.

Det andet Punkt, jeg vilde omtale, er berørt af den ærede Minister; men jeg vilde stærkere, end den ærede Minister gjorde det, urgere den formelle Side af Sagen, fordi det fore-